

Et vanskeligt valg mellem to ønskejob

Ingeniøren | 17.10.2003 | Side 28 | 903 ord | Artikel-id: e015ca81

af Niels Dreijer nid@ing.dk

Det var et vanskeligt valg for den 38-årige forsker Torsten Dau, da han næsten samtidigt fik to forskellige tilbud om et professorat. Begge var ønskejob. Enten kunne han overtage en veletableret lærestol i høreforskning i hjemlandet Tyskland, eller han kunne begynde helt forfra med at etablere sit eget center for anvendt høreforskning i det fremmede Danmark.

Han valgte udlandet og Danmarks Tekniske Universitet, fordi han fik stor frihed til at løse opgaven.

"I Tyskland ville jeg være presset til at overtage min forgængers rolle og status," siger Torsten Dau på et næsten fejlfrit dansk.

I Danmark kunne Torsten Dau selv skabe rammerne, og det ser han ud til at stortrives med.

Den nyudnævnte professor på Ørsted-DTU formelig bobler af entusiasme – selv når han fortæller om de problemer, der er bagsiden af den mere uformelle danske struktur. Torsten Dau skal udføre mange opgaver selv og er nødt til at tage stilling til de mest besynderlige ting.

"I virkeligheden er presset nok lige så stort i Danmark, men på en anden måde," siger Torsten Dau.

Foran ham ligger millionansøgninger til danske fonde, der skal skaffe midler til køb af udstyr og indretning af tre lydisolerede laboratorier. En del af pengene går til renovering af det nedslidte rådhus, hvor der er behov for nyt indgangsparti, ændrede rørføringer og nyt gulv.

Det færdige center får faciliteter til at forske eksperimentelt med psykoakustik, diagnostik af hørefejl, algoritmer til digitale høreapparater, lydopfattelse, taleopfattelse og talegenkendelse.

Forskning er vigtig for industrien

DTU selv har givet 4,2 mio. kroner, fortrinsvis til lønninger de første tre år. Dertil kommer 9,7 mio. kroner, som centret får i støtte fra de danske høreapparatvirksomheder Oticon, Widex og GN Resound og deres fonde.

Industripengene er øremærket til tre ph.d.-stipendier og en tidsbegrænset ansættelse af de to lektorer Oliver Fobel og Stephan Ewert, som Torsten Dau har taget med sig fra Tyskland. Desuden skulle centret gerne få en (dansk) adjunkt. Foreløbig er det planen at komme op på 5-6 medarbejdere foruden et tilsvarende antal ph.d.-studerende.

Høreapparatvirksomhederne ser uden undtagelse frem til at nyde godt af Torsten Daus anstrengelser.

"Det er væsentligt for dansk høreapparatindustri at få skabt et stærkt forskningsmiljø," siger administrerende direktør Jesper Mailind fra GN Resound.

Jesper Mailind tager det for givet, at et stærkt forskningsmiljø vil kaste en masse dygtige medarbejdere af sig til de tre virksomheder, der har skabt centrets økonomiske grundlag. Ingen af de tre virksomheder har dog blandet sig i valget af professor. Det har alene været overladt til DTU, som ifølge rektor Lars Pallesen ikke er i tvivl om, at de har fundet den rigtige mand.

Torsten Dau er heller ikke i tvivl om, at DTU vil give hans medarbejdere og studerende optimale vilkår.

"Tre af verdens største aftagere af høreforskning og færdige kandidater bor i samme område som universitetet. Det giver helt enestående muligheder for at samarbejde," siger Torsten Dau.

Hos de hørehæmmedes organisation, Landsforeningen for Bedre Hørelse, hvor medlemmerne længe har nydt godt af den indbyrdes konkurrence mellem de danske høreapparatfabrikker, bifalder man den akademiske forbrødring.

"Høreapparaterne er så gode nu, at det er påkrævet med høreforskning på universitetsniveau," siger landsformand Kurt Jeritslev.

Han peger samtidig på, at Torsten Daus grundforskning og ækvivalentmodeller af det indre øre kan bruges i mange andre sammenhænge end høreapparater, for eksempel til at forarbejde og fortolke tale.

De nye kolleger på Akustisk Teknologi under Ørsted-DTU er også glade for Torsten Dau. Han beskrives som åben, fordomsfri og med en brændende lyst til at løse opgaven med at etablere sit center.

Et polyteknisk snert

Det stod dog ikke skrevet over Torsten Daus vugge, at han skulle være international anerkendt høreforsker.

Faktisk troede Torsten Dau selv, at han skulle være maskiningeniør. Efter to års studier i Hannover havde fysikfagene imidlertid fået så meget tag i Torsten Dau, at han begyndte forfra med fysikstudiet i Göttingen. Det førte ham videre med ph.d.-studier i psykoakustik på universitetet i Oldenburg, hvor han også fik sin tyske "habilitation" (ret til at forelæse) som professor.

Undervejs har Torsten Dau forsket intensivt i alle facetter af hørelsen, men især i forståelse, kvantificering, modellering og måling af funktionen i det indre øre og af hjernens opfattelse af tale. Det har resulteret i en elektrisk ækvivalent for hørelsen, som tilsat lidt øretoksikologi og styring af det danske byggeprojekt har givet fysikeren Torsten Dau en snert af polytekniker.

Torsten Daus vision for sit nye center strækker sig imidlertid videre end de ingeniørdiscipliner, som allerede er på DTU. For eksempel ser han meget store muligheder i den nye uddannelse til civilingeniør i medicin og teknologi, som professorkollegaen Jørgen Arendt Jensen på Ørsted-DTU er koordinator for sammen med administrerende overlæge Liselotte Højgaard fra Rigshospitalet. Også et samarbejde med det tværfagligt stærke Aalborg Universitet står på ønskesedlen.

Det tværfaglige står i det hele taget Torsten Daus hjerte nær. Han tilbragte selv et år som fysiker på høreforskningscentret på Boston University, hvor fysikere, ingeniører, læger, biologer og psykologer arbejder tæt sammen om teoretisk og eksperimentel høreforskning, samtidig med at

de uddanner omkring 40 kandidater om året. Selv satser Torsten Dau på at nå op på en halv snes kandidater og ph.d.-er om året.

Uanset at han arbejder ihærdigt på at nå målet, tager den sympatiske professor sig dog også tid til et privatliv.

Torsten Dau bor sammen med hustruen Sylke og deres halvandet år gamle dreng, Fabian, i en stuelejlighed med have på Frederiksberg. I fritiden nyder de sammen Københavns blanding af havn, hygge og hovedstad. j

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådgivelsesstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.